سفیر اسبق ایران در پاکستان در گفت‌وگو با «ایران» تشریح کرد

فرصت برد-برد تهران و اسلام‌آباد در پرتو تنش‌های منطقه‌ای

گفت و گو

گروه دیپلماسی / رضا عدالتی پور - برخلاف تصور رایج که تحرکات اخیر پاکستان را صرفاً در چهارچوب میانجی‌گری منطقه‌ای تحلیل می‌کند، برخی نشانه‌ها حکایت از آن دارد که نقش اسلام‌آباد، در پیوند با طراحی‌های کلان‌تر تعریف شده است. ماشاءالله شاکری، سفیر اسبق ایران در پاکستان، در گفت‌وگو با «ایران» با تشریح ابعاد کمتر دیده‌شده این نقش‌آفرینی، از وابستگی‌های انرژی، ملاحظات ژئوپلتیکی و تلاش پاکستان برای حفظ موازنه میان آمریکا، چین و بازیگران منطقه‌ای پرده برمی‌دارد.

نقشی که در عین حال می‌تواند در صورت تداوم، به گشایش‌هایی در روابط تهران و اسلام‌آباد منجر شود، به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند انرژی و کریدورهای ترانزیتی که بر اساس توافق ۲۰۰۸، ماهیتی دوطرفه و مبتنی بر عمل متقابل دارند.

چرا پاکستان در این مقطع زمانی تا این حد در تعاملات میان ایران، ایالات متحده و سایر کشورها فعال بوده است، در حالی که دیگر کشورها از چنین ظرفیتی برخوردار نبودند؟

پاکستان در چند سطح خود را به‌عنوان یکی از مدخل‌های اثرگذار در مدیریت بحرانی که در منطقه خلیج فارس شکل گرفته، تلقی می‌کند. اول، همسایگی این کشور با ایران است که به‌طور طبیعی نوعی احساس مسئولیت و تعلق خاطر ایجاد می‌کند. همان‌گونه که پیش‌تر نیز مشاهده شده، کشورهایی مانند عمان به‌واسطه موقعیت جغرافیایی خود در چنین موضوعاتی ورود پیدا کرده‌اند؛ ترکیه نیز تمایل خود را برای ایفای نقش اعلام کرده و پاکستان نیز در همین چهارچوب، از ظرفیت همسایگی بهره‌مند است.

نکته دوم، میزان تأثیرپذیری پاکستان از تحولات جاری در منطقه است. هرچند بسیاری از کشورها از وضعیت موجود متضرر شده‌اند، اما وابستگی بالای پاکستان به منابع انرژی خلیج فارس، بویژه نفت و گاز، موجب شده هزینه‌های اقتصادی این کشور به‌طور قابل‌توجهی افزایش یابد.

سومین عامل، پیامدهای اجتماعی و اقتصادی این بحران بر جامعه پاکستان است که مشابه بسیاری از کشورها قابل توجه بوده، هرچند شدت آن در پاکستان به‌دلیل برخی آسیب‌پذیری‌های ساختاری بیشتر است. با این حال، مهم‌ترین عامل را می‌توان در انتخاب پاکستان از سوی ایالات متحده جست‌وجو کرد. در مردادماه سال گذشته، عاصم منیر سفری به واشنگتن داشت و در جریان دیداری با رئیس جمهوری آمریکا، گفت‌وگوهایی مفصل و همراه با تبادل امتیازاتی میان دو طرف صورت گرفت. در آن نشست، دونالد ترامپ به نکته‌ای اشاره کرد که بخشی از آن نیز در رسانه‌ها بازتاب یافت؛ از جمله اینکه پاکستانی‌ها شناخت بهتری از ایرانیان نسبت به بسیاری از کشورها دارند.

این اظهارنظر را می‌توان به‌نوعی بیانگر انتظار یا درخواست غیرمستقیم از پاکستان برای ایفای نقش در این معادله تلقی کرد. در پی تحولات بعدی، به نظر می‌رسد ایالات متحده نوعی هم‌سویی و آمادگی در میان نهادهای حاکمیتی پاکستان، بویژه ارتش این کشور، مشاهده کرده و در همین راستا، از اسلام‌آباد برای کمک به مدیریت و خروج از وضعیت موجود درخواست همکاری کرده است. از این رو، پاکستان نیز نوعی احساس مسئولیت و تکلیف در این زمینه برای خود قائل است.

برخی تحلیل‌ها نقش اصلی میانجی‌گری را به چین نسبت می‌دهند و پاکستان را در این چهارچوب عمل‌کننده می‌دانند. با توجه به دیدگاهی که پاکستان را بیشتر در امتداد نقش ایالات متحده ارزیابی می‌کند، جایگاه روابط چین و پاکستان در این میان چگونه قابل تبیین است؟

این گزاره تا حدی قابل قبول است، اما از وزن و ثقل تعیین‌کننده برخوردار نیست. پاکستان به‌طور سنتی تلاش کرده در تنظیم مواضع خود، هیچ‌یک از اضلاع اصلی معادله را از خود ناخشنود نسازد. شواهد نیز نشان می‌دهد که اسلام‌آباد پیش از آغاز تبادل رسمی نظرات میان ایران و ایالات متحده، تلاش‌هایی برای هم‌فکری منطقه‌ای انجام داده است؛ از جمله میزبانی نشست‌هایی با حضور وزرای خارجه برخی کشورهای مهم منطقه نظیر ترکیه، مصر و عربستان سعودی. پس از این رایزنی‌ها، مقامات پاکستانی، از جمله نخست‌وزیر وقت، سفری به چین داشتند و پیشنهادهایی را مطرح کردند که با این حال، مورد پذیرش جمهوری اسلامی ایران قرار نگرفت. این روند نشان می‌دهد که پاکستان در تلاش است با حفظ نقش فعال خود، حمایت و همراهی چین را نیز از دست ندهد و موازنه‌ای میان گرایش‌های مختلف در سیاست خارجی خود برقرار سازد.

اظهارات رئیس جمهوری آمریکا نیز این برداشت را تقویت می‌کند؛ بویژه آنجا که به‌صراحت از نقش‌آفرینی مقامات پاکستانی در پیشبرد این روند یاد کرده است. در مجموع، می‌توان گفت پاکستان در حال ایفای یک نقش چندلایه است که تلاش دارد هم‌زمان رضایت بازیگران مهمی چون آمریکا و چین را حفظ کند.

> پاکستان می‌تواند در پرتو نقش جدید خود به عنوان میانجی فعال و قابل اعتماد در گام بعدی به حصول دستاوردهای بر-برد در روابط دوجانبه با ایران امیدوار باشد. به‌ویژه در حوزه‌هایی مانند انرژی و کریدورهای ترانزیتی که بر اساس توافق ۲۰۰۸، ماهیتی دوطرفه و مبتنی بر عمل متقابل دارد

پاکستان چگونه توانسته در عین حفظ روابط با ایران و عربستان، موازنه خود را در بحران اخیر حفظ کند و آیا این نقش میانجی‌گرانه می‌تواند در چهارچوب منافعش به تقویت جایگاه منطقه‌ای این کشور منجر شود؟

پاکستان در گذشته نیز تلاش‌هایی برای ایفای نقش میانجی میان جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی انجام داده است؛ به‌ویژه در دوره‌ای که روابط دیپلماتیک دو کشور قطع بود. در آن مقطع، اسلام‌آباد حتی اقدام به اعزام نمایندگانی به تهران کرد، اما این تلاش‌ها به نتیجه ملموسی نرسید و در نهایت کشوری دیگر توانست با میزبانی گفت‌وگوهای دو طرف، به حصول توافق کمک کند.

به‌نظر می‌رسد پاکستان در روابط خود با ایران و عربستان با نوعی ملاحظات و محدودیت‌های سیاسی مواجه است که امکان اتخاذ مواضع قاطع را برای آن دشوار می‌کند. این کشور اگرچه همواره تلاش کرده نقش سازنده‌ای ایفا کند، اما این تلاش‌ها غالباً به دلیل همین ملاحظات به نتیجه مطلوب نرسیده است.

نکته دیگر به ابعاد حقوقی و امنیتی روابط منطقه‌ای بازمی‌گردد. جمهوری اسلامی ایران در تعامل با عربستان سعودی همواره سعی داشته سطح تنش‌ها را کنترل کند. حتی در مواردی که اقداماتی علیه پایگاه‌های ایالات متحده در منطقه صورت گرفته، این اقدامات از منظر حقوقی متوجه خاک کشورهای میزبان، از جمله عربستان، تلقی نمی‌شود، بلکه به‌عنوان هدف قرار دادن تأسیسات و منافع آمریکا ارزیابی می‌شود.

این موضوع از آن جهت اهمیت دارد که میان پاکستان و عربستان یک پیمان دفاعی وجود دارد که بر اساس آن، حمله به خاک یکی به‌منزله حمله به دیگری تلقی می‌شود. عدم واکنش پاکستان یا عدم درخواست واکنش از سوی عربستان، می‌تواند نشان‌دهنده این برداشت باشد که اقدامات صورت‌گرفته، تعرض به حاکمیت سرزمینی عربستان محسوب نشده است. این تفسیر حقوقی، به‌طور مشابه در مورد سایر کشورهای منطقه که میزبان پایگاه‌های آمریکا هستند نیز قابل تعمیم است.

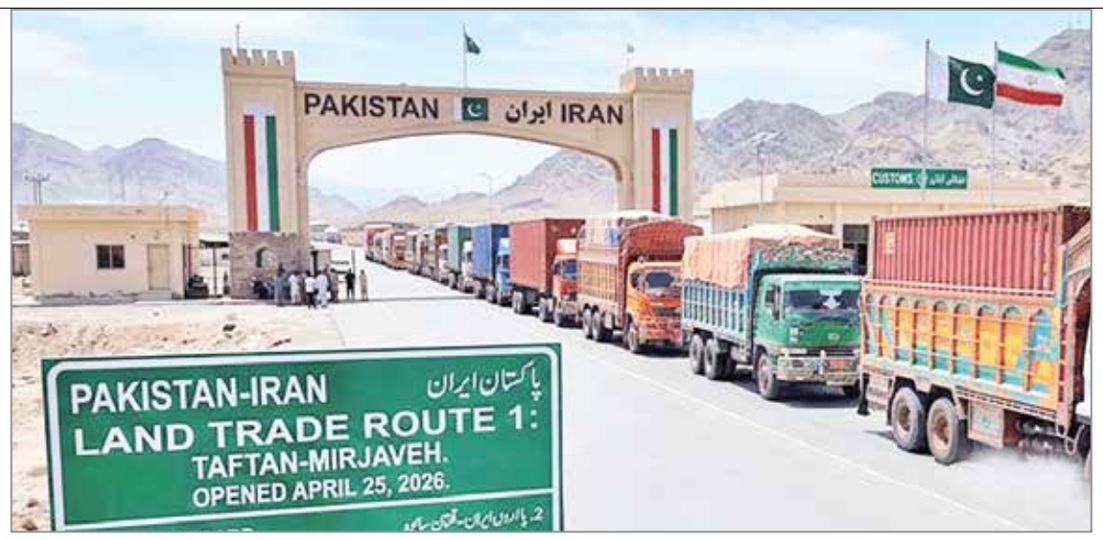

با توجه به وابستگی انرژی پاکستان و سابقه پروژه‌هایی مانند خط لوله صلح، چرا این کشور تاکنون تمایل جدی برای همکاری نشان نداده است؟ آیا در شرایط فعلی و با نقش میانجی‌گری پاکستان، می‌توان انتظار رویکردی جدید در روابط ایران و پاکستان داشت، یا پس از پایان بحران، وضعیت به روال گذشته بازمی‌گردد؟

پاکستان در سیاست‌گذاری‌های خود همواره تلاش کرده با استفاده از گزینه‌های متعدد، نوعی موازنه را حفظ کند. در خصوص خط لوله گاز میان ایران و پاکستان که با خروج هند عملاً دیگر نمی‌توان آن را «خط لوله صلح» نامید باید توجه داشت که ذی‌نفع اصلی و حتی متضرر اصلی عدم اجرای آن، خود پاکستان بوده است. بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران پاکستانی نیز بر این موضوع تأکید دارند. در صورت اجرای این پروژه و تحقق تعهد ایران مبنی بر صادرات روزانه حدود ۳۰ میلیون مترمکعب گاز، بخش قابل توجهی از کمبود انرژی پاکستان برطرف می‌شد. این در حالی است که روش‌های جایگزین مانند واردات موردی LPG از طریق کامیون یا دریافت LNG به‌صورت محموله‌های دریایی، نه از حیث پایداری و نه از نظر اقتصادی، قابل مقایسه با یک خط لوله بلندمدت و تجمیع‌کننده انرژی نیستند. این خط لوله می‌توانست برای یک دوره حداقل ۲۰ ساله، امنیت انرژی نسبتاً پایداری برای پاکستان فراهم کند.

با این حال، پاکستان در این زمینه با دو محدودیت جدی مواجه بود؛ اول، ناتوانی در تأمین مالی پروژه از منابع داخلی و عدم موفقیت در جذب سرمایه‌گذاری خارجی، که تا حد زیادی ناشی از شرایط سیاسی و اقتصادی حاکم بر فضای بین‌المللی بود. دوم، ملاحظات ژئوپلتیکی و فشارهای برخی بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای که موجب احتیاط و حتی تعلل اسلام‌آباد در پیشبرد این پروژه شد. در عمل، پاکستان تلاش کرده است میان ایران و سایر بازیگران نوعی توازن برقرار کند؛ رویکردی که اگرچه در کوتاه‌مدت ممکن است مزایایی داشته باشد، اما در این مورد خاص، به زیان منافع ملی خود این کشور تمام شده است. افزون بر ابعاد اقتصادی، این پروژه از منظر ژئواستراتژیک نیز برای پاکستان اهمیت بالایی داشت و می‌توانست موقعیت این کشور را به‌عنوان یک کریدور انرژی، هم در ارتباط با هند و هم در چهارچوب همکاری با چین، تقویت کند.

در حوزه کریدورهای بین‌المللی نیز از منظر کلان، پیوستن پاکستان به کریدورهای ترانزیتی ایران از جمله کریدور شمال-جنوب و شرق-غرب می‌تواند برای هر دو طرف مزیت‌آفرین باشد. این گزینه عملاً زمانی موضوعیت پیدا می‌کند که مقصد نهایی، کشور ثالثی مانند چین باشد، چراکه پاکستان به دلایل سیاسی تمایلی به تسهیل ترانزیت به مقصد هند ندارد و در مورد افغانستان نیز ایران خود دارای مسیرهای زمینی مستقل است. در این زمینه در سال ۲۰۰۸ موافقتنامه‌ای بین دو کشور به امضا رسیده است که طی آن موضوع ترانزیت مبتنی بر اصل عمل متقابل یعنی رفت و برگشت در نظر گرفته شده است. این موضوع در چهارچوب توافقات میان نهادهای ذی‌ربط، از جمله وزارت راه دو کشور تعریف شده است. در مجموع، این امید وجود دارد که پس از عبور از شرایط بحرانی فعلی، فضای جدیدی شکل گیرد که در آن پاکستان با تمرکز بیشتر بر منافع ملی خود، رویکردی فعال‌تر و واقع‌بینانه‌تر در قبال همکاری‌های زیرساختی با ایران اتخاذ کند.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
صندوق بازنشستگی کشوری
نوبت اول

آگهی مزایده عمومی یک مرحله‌ای

صندوق بازنشستگی کشوری در نظر دارد فروش دو بلوک سهام شرکت آلومینیوم جنوب (صالکو) را در مجموع به ارزش پایه ۸۰،۰۰۰ میلیارد ریال (هر بلوک به ارزش ۴۰،۰۰۰ میلیارد ریال) از طریق برگزاری مزایده عمومی و مطابق اسناد مزایده، به متقاضیان واگذار نماید. ارزش‌گذاری این بلوک‌های سهام براساس گزارش کارشناسی رسمی و نامه شماره ۲۳۰۰۹ سازمان خصوصی‌سازی وزارت امور اقتصادی و دارایی کشور با استفاده از روش ارزش‌گذاری خالص دارایی‌ها (NAV) ارزش هر سهم برابر (۱۱۲،۶۲۹ ریال) صد و دوازده هزارو ششصد و بیست و نه ریال تعیین گردیده است. که مستندات مربوط در اسناد قابل دریافت می‌باشد. شایان ذکر است چنانچه هر یک از متقاضیان تمایل به ارائه پیشنهادی با ارزش‌گذاری متفاوت از بلوک‌های اعلام‌شده داشته باشند، می‌توانند پیشنهاد مستقل خود را جهت بررسی در کمیسیون معاملات ارسال نمایند که در اینصورت بدیهی است مبلغ تضمین فرآیند ارجاع کار (پاکت ب) نیز بایستی متناسب با مبلغ ریالی پیشنهاد دهندگان خارج از ۲ بلوک اعلامی باشد. از کلیه متقاضیان دعوت می‌شود برای دریافت اسناد مزایده از ساعت ۰۸:۰۰ لغایت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۱۵ تا ساعت ۱۴:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۳ با در دست داشتن معرفی‌نامه معتبر از شرکت متبوع خود به نشانی: تهران، خیابان دکتر فاطمی، نبش میدان جهاد شماره ۶۱ طبقه دوم اداره کل منابع انسانی و پشتیبانی (تلفن ۸۳۵۱۲۱۳۱-۰۲۱ شماره همراه ۰۹۱۹۷۲۵۱۲۰۳) مراجعه نمایند. مهلت تحویل پیشنهادهای مزایده حداکثر تا ساعت ۱۴:۰۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۶ می‌باشد و پیشنهادها می‌بایست در پاکت سربسته و مطابق شرایط و قوانین و مقررات مناقصات و مزایدات کشور به نشانی: تهران، خیابان دکتر فاطمی، نبش میدان جهاد شماره ۶۱ طبقه چهارم دبیرخانه محرمانه دفتر مرکزی حراست تحویل گردد. جلسه رسمی گشایش پاکت‌های مزایده رأس ساعت ۱۰:۰۰ روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۷ در سالن جلسات صندوق واقع در نشانی فوق برگزار خواهد شد. مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار مطابق با آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی برای هر بلوک مبلغ ۴۷۴،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال می‌باشد که شرکت‌کنندگان می‌بایست این مبلغ را به‌صورت سند واریزی در وجه حساب جاری سپهر به‌شماره ۰۱۰۰۱۶۶۳۱۲۰۰۹ نزد بانک صادرات ایران و یا ضمانت‌نامه بانکی از بانک‌های دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی به‌نام صندوق بازنشستگی کشوری با اعتبار حداقل سه ماهه بدون قید و شرط و قابل تمدید از طرف صندوق ارائه نماید. ضمناً به استناد بند (ت) ماده ۱۹ آیین‌نامه معاملاتی صندوق، کمیسیون معاملات الزامی به دعوت از شرکت‌کنندگان در جلسه کمیسیون گشایش پاکت‌ها ندارد. **تمامی اسناد مزایده مذکور در پایگاه ملی مناقصات و مزایدات کشور به نشانی** http://iets.mporg.ir **همچنین لینک متن آگهی مناقصه در سایت صندوق بازنشستگی کشوری به نشانی:** www.cspf.ir **قابل دریافت می‌باشد. صندوق حق دارد در چارچوب آیین‌نامه معاملات خود و قوانین عمومی کشور، هر یک از پیشنهادها را قبول و یا رد کرده و یا فرآیند مزایده را لغو نماید و تمام پیشنهادها را در هر زمان، پیش از ابلاغ نامه پذیرش، رد کند و از این بابت، هیچ مسؤولیت و تعهدی را در برابر شرکت کنندگان، نخواهد داشت. درصورت لغو مزایده، صندوق بی‌درنگ شرکت‌کنندگان را از تصمیم خود مطلع می‌سازد. کلیه هزینه‌های چاپ آگهی به‌عهده برنده می‌باشد، سایر شرایط در اسناد مزایده به تفصیل ذکر شده است.**

اداره کل روابط عمومی و امور بین‌الملل صندوق بازنشستگی کشوری

IKD IRAN KHODRO DIESEL ایران خودرو دیزل

آگهی مزایده عمومی
شماره ۰۱-۱۴۰۵

شرکت ایران خودرو دیزل در نظر دارد اقلام ضایعاتی و مازاد خود را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

- **اطلاعات بیشتر در:** www.ikd.ir
- **پست الکترونیکی:** Mazad@ikd.ir
- **شماره تماس:** ۵۱۲۴۲۰۹۱-۲ -۰۲۱

(شرکت ایران خودرو دیزل (سهامی عام))

پذیرش آگهی‌های روزنامه ایران ۱۸۷۷

آگهی مناقصه عمومی

شرکت مهرکام پارس (سهامی عام) در نظر دارد خرید برق مصرفی ۲ جانبه عادی و سبز موردنیاز سایت‌های تهران، خراسان و کرمانشاه خود را به میزان برآوردی مجموعاً ۶ مگاوات مطابق مستندات قابل ارائه از طریق مناقصه عمومی برای مدت یکسال شمسی به پیمانکار معتبر، متخصص و دارای کلیه مجوزهای مربوطه از جمله پروانه خرده‌فروشی معتبر از وزارت نیرو و... واگذار نماید. لذا شرکت‌های واجد شرایط در این ارتباط می‌توانند ظرف مدت ۵ روز کاری از زمان انتشار آگهی جهت دریافت و عودت اسناد مناقصه به آدرس ذیل مراجعه نمایند.

- کیلومتر ۱۱ جاده مخصوص کرج، شرکت مهرکام پارس، سایت تهران، درب شماره ۱، امور حقوقی و قراردادها، تلفن: ۴۸۸۶۲۲۸۴، ۴۸۸۶۲۷۸۴، ۴۸۸۶۲۳۰۳، ۴۸۸۶۲۶۷۳، ۴۸۸۶۲۳۸۶ و ۴۴۹۰۳۶۲۲
- بدیهی است شرکت در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات ارائه شده مختار بوده و به پیشنهادات خارج از تاریخ تعیین شده و پاکت تسلیمی فاقد شرایط مناقصه ترتیب اثر داده نخواهد شد.
- مبلغ سپرده شرکت در مناقصه ۸۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال معادل هشتاد میلیون تومان خواهد بود.
- متقاضیان جهت کسب اطلاعات بیشتر می‌توانند با تلفن‌های فوق تماس حاصل نمایند.

آگهی مزایده عمومی

نوبت اول

شماره ۱۰۰۵۰۰۱۰۲۴۰۰۰۰۰۱ و (شماره مزایده مرجع) ۱/ع/۱۴۰۵

فروش ۲۴۳ دستگاه خودپرداز اسقاطی (۹۲ دستگاه NCR، ۷۸ دستگاه هیوسانگ، ۷۳ دستگاه GRG)

بانک کشاورزی در نظر دارد تعداد ۲۴۳ دستگاه خودپرداز اسقاطی خود با جزئیات مندرج در اسناد مزایده را با بهره‌گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (setadiran.ir) و با شماره مزایده ۱/ع/۱۴۰۵ (شماره سیستمی ۱۰۰۵۰۰۱۰۲۴۰۰۰۰۰۱) به‌صورت الکترونیکی به‌فروش برساند.

زمان انتشار در سایت: از تاریخ ۱۴۰۵/۲/۱۵ لغایت ۱۴۰۵/۳/۱۲
زمان بازدید: از تاریخ ۱۴۰/۲/۱۹ تا تاریخ ۱۴۰۵/۲/۲۳
مهلت دریافت اسناد مزایده: تا تاریخ ۱۴۰۵/۲/۳۱
مهلت ارائه پیشنهاد قیمت: از تاریخ ۱۴۰۵/۲/۱۵ لغایت ۱۴۰۵/۳/۱۲
زمان بازگشایی: دوشنبه مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۸ ساعت ۱۱
زمان اعلام به برنده: دوشنبه ۱۴۰۵/۳/۱۸ ساعت ۱۴
محل بازدید: تهران- خیابان ستارخان- خیابان شادمهر- نرسیده به چهارراه استوار- انبار بانک کشاورزی

ضمنا رعایت موارد ذیل الزامی می‌باشد:

۱- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده و تحویل کالا در بستر سامانه از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

۲- علاقه‌مندان به شرکت در مزایده می‌بایست جهت ثبت‌نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره‌های ذیل تماس حاصل نمایند:

مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱
اطلاعات تماس دفاتر ثبت‌نام سایر استان‌ها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش "ثبت‌نام / پروفایل مزایده گر" موجود است.

اداره کل تدارکات و خدمات اجرایی

م الف ۲۷۹ شناسه ۲۱۶۵۷۱۹